ECLI:LV:AT:2022:0519.11903017819.7.L
Lieta Nr. 11903017819, SKK-J-364/2022
Krimināllietu departaments

Latvijas Republikas Senāts
LĒMUMS
Rīgā 2022.gada 19.maijā

Tiesa šādā sastāvā: senatori Artūrs Freibergs, Ivars Bičkovičs, Irīna Jansone

izskatīja rakstveida procesā krimināllietu sakarā ar Ģenerālprokuratūras Kriminaltiesiskā departamenta virsprokurora Arvīda Kalniņa protestu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā par Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedumu un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedumu
/pers. A/, personas kods /personas kods/,
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 8 gadiem un probācijas uzraudzību uz 2 gadiem;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 143.panta pirmajā daļā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 168.[1]pantā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 2 mēnešiem;
atzīts par vainīgu Krimināllikuma 130.panta trešās daļas 6.punktā paredzētajā noziedzīgajā nodarījumā un sodīts ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu sods pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 9 gadiem un probācijas uzraudzība uz 2 gadiem.
Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts brīvības atņemšana uz 9 gadiem 3 mēnešiem, probācijas uzraudzība uz 2 gadiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 mēnešiem 8 dienām.
Soda termiņā ieskaitīts šajā kriminālprocesā aizturēšanā pavadītais laiks no 2019.gada 3.septembra līdz 2019.gada 5.septembrim un no 2020.gada 27.oktobra līdz 2020.gada 28.oktobrim, daļēji izciestais sods pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma no 2020.gada 21.janvāra līdz 2020.gada 31.martam, kā arī apcietinājums konkrētajā kriminālprocesā no 2021.gada 16.jūnija līdz 2021.gada 11.jūlijam.

[2] Latgales apgabaltiesa ar 2021.gada 20.decembra lēmumu, izskatot lietu apelācijas kārtībā sakarā ar apsūdzētā /pers. A/ apelācijas sūdzību, pirmās instances tiesas spriedumu atstājusi negrozītu.

[3] Par Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedumu un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmumu Kriminālprocesa likuma 63.nodaļas kārtībā Ģenerālprokuratūras Kriminaltiesiskā departamenta virsprokurors A. Kalniņš iesniedzis protestu, kurā, atsaucoties uz Kriminālprocesa likuma 587.panta pirmās daļas 3.punktu, 662.panta pirmo daļu, 663.panta otro daļu, 665.panta pirmās daļas 3.punktu, lūdz atcelt nolēmumus daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, kā arī soda termiņā ieskaitīto daļēji izciesto sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma – no 2020.gada 21.janvāra līdz 2020.gada 31.martam. Protesta autors atceltajā daļā kriminālprocesu lūdz izbeigt.
Protestā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piektās daļas nosacījumiem neatbilst Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumiem un radījis notiesātā stāvokļa nelikumīgu pasliktināšanu. Tiesa, lemjot jautājumu par galīgo sodu, nav ņēmusi vērā, ka Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra spriedumā piespriestais sods saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu jau ieskaitīts Daugavpils tiesas 2021.gada 25.marta spriedumā, kurš stājies spēkā 2021.gada 7.aprīlī.
Virsprokurors uzskata, ka pieļauts Kriminālprocesa likuma 25.pantā nostiprinātā dubultās sodīšanas nepieļaujamības principa pārkāpums.

Motīvu daļa

[4] Senāts atzīst, ka iesniegtais protests ir pamatots, Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedums un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmums atceļami daļā par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu un soda laikā ieskaitīto daļēji izciesto sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma. Atceltajā daļā kriminālprocess izbeidzams. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas instances tiesas lēmums atstājami negrozīti.
[4.1] Krimināllikuma 50.pants reglamentē soda noteikšanu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem. Krimināllikuma 50.panta piektā daļa noteic, ka tādā pašā kārtībā tiesa nosaka sodu, ja pēc sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās konstatēts, ka persona vainīga vēl citā noziedzīgā nodarījumā, ko tā izdarījusi pirms sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu spēkā stāšanās pirmajā lietā. Šajā gadījumā soda laikā ieskaitāms sods, kas pilnīgi vai daļēji jau izciests pēc pirmā sprieduma vai prokurora priekšraksta par sodu.
Daugavpils tiesa 2021.gada 12.jūlija spriedumā noteikusi galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, daļēji pieskaitot sodus, kas piespriesti ar Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra spriedumu, Daugavpils tiesas 2021.gada 25.marta spriedumu un Daugavpils tiesas 2021.gada 21.aprīļa spriedumu.
No Tiesu informatīvās sistēmas redzams, ka ar Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra spriedumu noteiktais sods ir pieskaitīts Daugavpils tiesas

2021.gada 25.marta spriedumā noteiktajam sodam. Daugavpils tiesas 2021.gada 25.marta spriedums stājies spēkā 2021.gada 7.aprīlī.

Tādējādi Daugavpils tiesa, taisot 2021.gada 12.jūlija spriedumu, noteiktajam sodam atkārtoti pieskaitījusi sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma. Savukārt apelācijas instances tiesa, taisot 2021.gada 20.decembra lēmumu, minēto pārkāpumu nav konstatējusi.

Kriminālprocesa likuma 25.pantā nostiprināts dubultās sodīšanas nepieļaujamības (*ne bis in idem*) princips, atbilstoši kuram nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt par nodarījumu, par kuru viņš jau Latvijā vai ārvalstī ir ticis attaisnots vai sodīts ar likumā noteiktajā kārtībā pieņemtu un spēkā stājušos nolēmumu krimināllietā vai administratīvā pārkāpuma lietā.

Daugavpils tiesa 2021.gada 12.jūlija spriedumā un Latgales apgabaltiesa 2021.gada 20.decembra lēmumā nav ievērojušas Kriminālprocesa likuma 25.pantā noteikto dubultās sodīšanas nepieļaujamības (*ne bis in idem*) principu un ir nepareizi piemērojušas Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pieļaujot Kriminālprocesa likuma 574.panta 1.punktā norādīto Krimināllikuma pārkāpumu – nepareizi piemērots Krimināllikuma Vispārīgās daļas pants. Minētais pārkāpums novedis pie notiesātā /pers. A/ stāvokļa nelikumīgas pasliktināšanās.

[4.2] Ņemot vērā, ka Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedums un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmums ir atceļami daļā par /pers. A/ noteikto galīgo sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, nav pamata soda termiņā ieskaitīt daļēji izciesto sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma – no 2020.gada 21.janvāra līdz 2020.gada 31.martam. Līdz ar to pirmās instances tiesas spriedums un apelācijas instances tiesas lēmums atceļami arī šajā daļā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 585., 587., 670., 671. un 672.pantu, tiesa

nolēma:

atcelt Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedumu un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmumu daļā par /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu noteikto galīgo sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma, Daugavpils tiesas 2021.gada 25.marta sprieduma un Daugavpils tiesas 2021.gada 21.aprīļa sprieduma, kā arī daļā par soda laikā ieskaitīto daļēji izciesto sodu pēc Daugavpils tiesas 2019.gada 22.novembra sprieduma – no 2020.gada 21.janvāra līdz 2020.gada 31.martam. Atceltajā daļā krimināļprocesu izbeigt.

Pārējā daļā Daugavpils tiesas 2021.gada 12.jūlija spriedumu un Latgales apgabaltiesas 2021.gada 20.decembra lēmumu atstāt negrozītu.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Freibergs I. Bičkovičs I. Jansone